

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XI. Ecclesiasticas leges atque instituta, ob multiplicem eorum vtilitatem, non modò non minuere Christianam libertatem, verumetiam augere & constabilire.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT XI.

Ecclesiasticas leges atque instituta, ob multiplicem eorum utilitatem, non modo non minuere Christianam libertatem, verum etiam augere & constabilire.

SED multi, cum illa quæ ad hunc modum generatim Scriptura commendat, aliquando faciendæ fateantur: tamen id probari sibi posse negant, ut in his faciendis, ad certa tempora modò sue, legum vixculis adstringatur Christianus, minimeq. id censent cum libertate Christiana posse consistere. Qui ne sententia suæ principem habere nullum videantur, habent Aërium veterem quendam hæreticum, cuius apud Epiphanium exstat sententia his explicata verbis: [Quid est Pascha quod apud vos perficitur? Iudaicis fabulis rursus addicti estis. Non enim oportet Pascha peragere. Nam Pascha nostrum immolatus est Christus. Sed neque ieiunium erit ordinatum. Hæc enim Iudaica sunt, & sub iugo seruitutis. Iustis enim nõ est lex posita, sed iniustis. Si verò omnino volo ieiunare, qualemcunque eligam diem à meipso, & ieiunabo propter libertatem.] Audis hæreticum, & serpentinz vocis virus agnoscis: ieiunare non recusat omnino, sed negat, quando id faciendum sit, superiorum legum præscribi oportere: negat id quoque, iam conditis ieiuniorum legibus, Christiano parere necesse esse. Principio autem hoc ponere in cuiusque voluntate quædo ieiunet, aut diuino cultui vacet, festa que celebret; nihil est aliud, quàm ad ieiuniorum, cultusque diuini prius neglectum, postea & contemptum, aditum patefacere. Cum enim in familia Christi ingens infirmorum, maiorque sit carnalium multitudo; qui censet illos diu ieiunaturos esse, nulla urgente præceptorum lege, multum opinione fallitur, neque res humanas satis habere videtur exploratas. Quis enim prudens

Hæresis 75.

non animaduertat, ad ea quæ vitiosa sunt, vltro multitudinem solere rapi, eaque nemine cogente cupidissimè retinere: quod verò rectum sit ac salutare, id negligi, id deseri, id euanescere celeriter ex hominũ moribus, nisi certa sit disciplinæ lege roboratum? Deinde sublati legibus, vt sint qui ieiuniis sese macerēt, ac festa putent aliquando in Dei honorem celebranda; nõne hæc alius alio tempore, & pro sua quisque priuata affectione facit? Ex quo nihil aliud consequetur, quàm rerum in Ecclesia confusio, perturbatioque officiorum, & eorum quidem maximè, quæ maximè statis oporteat fieri temporibus, prudenterque institui, & ita suscipi, vt in ijs colendis atque seruandis, vnus quasi totius Reipublicæ Christianæ vultus appareat. Postremò sic esse videmus naturã cõparatum, vt alij aliorum exemplo & seruore calescant, suscipianturq; alacrius, quod ab omnibus fieri videatur. Quin & ipsum Deum, cui nostris operibus placere studemus, certum est plurimum facilius, quàm vnius atque paucorum ieiuniis & oratione placari. Quam rationẽ Leo Pontifex præclarè expressam reliquit, hunc in modum: Diuinarum reuerentia sanctionũ, inter quælibet spontaneæ obseruantie studia, habet semper priuilegium suum, vt sacratius sit quod publica lege celebratur, quàm quod priuata institutione dependitur. Exercitatio enim continentie, quam sibi quisque proprio arbitrio indicit, ad vtilitatem cuiusdam pertinet portionis: Ieiunium verò quod vniuersa Ecclesia suscipit, neminem à generali purificatione seiungit: & tunc fit potentissimus Dei populus, quando in vnitatem sanctæ obedientie, omnium fidelium corda conueniunt, & in castris militiae Christianæ similis ex omni parte præparatio, & eadem est vbique munitio. Fremat licet cruenti hostis peruigil furor, & latebrosas vndiq; pratendat insidias: neminẽ tamen capere, neminem

S. rns. 9. de
ieiunio 7. mon-
fis.

minem poterit vulnerare, si nullum inermem, nullum desidem, nullū inuenerit ab opere pietatis extorrem. Ex his perspicui potest, legum eiusmodi multiplicem utilitatem existere. Prima est, quòd ijs nostra tarditas exstimuletur ad officium pietatis, felicissimaque illa fiat necessitas, quæ ad meliora compellit. Secunda, quòd ordine, quòd suis temporibus & locis, quòd sapienter & tranquillè, constitutis legibus, cuncta in Ecclesia gerantur, quæ ad Dei cultum, nostramque salutem spectant. Nimirum vt obseruetur Apostolicus ille Canon, quo statuitur: Omnia honestè & secundum ordinem fiant in vobis. Tertia, quòd his exerceatur humilitas & obedientia, res sanè non aspernanda homini Christiano. Nam si à medico præscribi nobis patimur diætam; non feremus à sapientissimis hominibus præcipi quæ maximis in rebus facienda sint, præsertim cum in eo genere rerum, maiore quàm in aliis ignorantia & imprudentia plerique laboremus? Audit miles in castris ducem suum, eiusque ad nutum obsequitur: nos in Christi castris constituti, ita nobis præsidemus, vt nullius nobis ducis imperium tantis in rebus necessarium esse arbitremur? Quarta utilitas est, quòd legibus fiat communis omnium ratio, commune ieiunium, commune pietatis opus, quibus à tota simul profectis Ecclesia, efficacius diuina clemètia moueatur. Plenissima enim, inquit Leo, peccatorum obtinetur abolitio, quando totius Ecclesiæ vna est oratio, & vna confessio. Si enim duorum aut trium sanctorum pio consensu, omnia quæ poposcerint, Dominus præstanda promittit; quid negabitur multorum millium plebi, vnam obseruantiam pariter exequenti, & per vnū spiritum concorditer supplicanti? Magnum est enim in conspectu Domini, valdeque pretiosum, cum totus populus Christi, ijsdem simul instat officiis, & in vtroque sexu omnes gradus, omnesque ordines, eodem

1. Cor. 14.

Serm. 3. De
ieiunio 7. mensis.

eadem cooperantur affectu. Et iterum alio loco: Publica, inquit, præferenda sunt propriis: & ibi intelligenda est præcipua ratio vtilitatis, vbi vigilat cura communis. Sic ille. Vidit hoc quoque aliquando nostris ex aduersariis, non infimi quidam neque obscuro nominis, quantum esset in legum disciplina momenti, ad virtutis pietatisque in vnoquoque, & rursum tranquillitatis, concordia que popularis in republica conseruationem: qui si audire seipsum voluisset, nunquam hac quidem in parte, nos aliàs vnquam oppugnasset. Ait enim, in violatione Ecclesiasticarum legum, duas res maximas periclitari, disciplinam & tranquillitatem publici status: atque disciplinæ causa adiungit certis ordinationibus opus esse, propterea quod hæc vbi nullæ sunt, in procliu sit, vt licentia, officii que prætermisio consequatur. Licentiâ autem prophanos effici prophaniores. Vulgus enim hominum ad id quod libeat naturâ procliue, odisse legum vincula, libenterque imitari eiusmodi exempla licentia. Denique, vt ordo & harmonia publicorû rituum conciliat & consociat homines, ita confusionem ordinis, & discrepantiam rituum, animos distrahere, patereque tumultus ingentes, & æterna bella. Magna profectò vis veritatis, quæ & ab hoste claram ad eò sui confessionem expresserit.

Philippus
Melancthon
in Epitoma
Ethicorum
Aristotelis.

CAPVT XII.

*Legum Ecclesiasticarum contemptum & violationem
ab offensione Dei seiunctam non esse.*

QVOD si Legum Ecclesiasticarum summa vtilitas est, neque eas ferendi, Ecclesiæ potestas deest: facile intelligitur, quanto sit illis studio cura que parandum. Si enim, propter cōscientiam, Principum legibus obediendum est: cui dubium esse potest, quin multo